

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ĮSTATYMO NR. VIII-375 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2024 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

1. Pakeisti preambulės penktąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„pabrėždamas būtinybę tobulinti Lietuvos šaulių sąjungos veiklos teisinius pagrindus atsižvelgiant į kintančius nacionalinio saugumo užtikrinimo poreikius, šalies narystę Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje ir Europos Sąjungoje, vis labiau kylančias nekarinio, hibridinio pobūdžio grėsmes;“.

2. Pakeisti preambulės septintąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„siekdamas stiprinti Lietuvos šaulių sąjungą kaip Lietuvos kariuomenės, ginkluotųjų pajėgų ir pilietinio pasipriešinimo agresijai jungiamąją grandį, pilietinio, patriotinio ir tautinio ugdymo subjektą bei kitų valstybės ir savivaldybių institucijų talkininkę;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Garbės šaulys** – Lietuvos šaulių sąjungai nusipelnęs asmuo, kuriam šis vardas suteikiamas Lietuvos šaulių sąjungos statuto nustatyta tvarka.

2. **Jaunasis šaulys** – šaulys nuo 11 iki 18 metų.

3. **Komendantiniai Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetai** – Lietuvos šaulių sąjungos padaliniai, savanoriškumo pagrindu sudaromi iš pilnamečių šaulių, kurie neatlieka tikrosios karo tarnybos, netarnauja Lietuvos šaulių sąjungos specializuotuose vienetuose ir Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose.

4. **Lietuvos šaulių sąjunga** – valstybės remiama nacionalinį saugumą ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą padedanti užtikrinti savanoriška ir savaveiksmė sukurta asociacija, veikianti pagal šį įstatymą ir savo statutą.

5. **Lietuvos šaulių sąjungos koviniai būriai** – šaulių rinktinių padaliniai, savanoriškumo pagrindu sudaromi iš pilnamečių šaulių, kurie yra tinkami tikrajai karo tarnybai, bet jos neatlieka.

6. **Lietuvos šaulių sąjungos rėmėjas** – Lietuvos Respublikos pilietis ar Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos arba Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybės narės pilietis, kuris nėra Lietuvos šaulių sąjungos narys ir tikrosios karo tarnybos karys, bet savo noru šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka aktyviais veiksmais padeda Lietuvos šaulių sąjungai atlikti funkcijas.

7. **Lietuvos šaulių sąjungos specializuoti vienetai** – Lietuvos šaulių sąjungos padaliniai, sudaromi savanoriškumo pagrindu iš pilnamečių šaulių, kurie neatlieka tikrosios karo tarnybos, netarnauja Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose ir komendantiniuose Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, logistikos, kibernetinio saugumo, komunikacijos, medicinos, ryšių organizavimo, žmonių paieškos, gelbėjimo, evakuacijos ir kitoms užduotims, susijusioms su Lietuvos šaulių sąjungai priskirtų funkcijų vykdymu, atlikti.

8. **Neginkluoto pasipriešinimo šaulys** – pilnametis šaulys, kuris netarnauja Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose, komendantiniuose Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, Lietuvos šaulių sąjungos specializuotuose vienetuose ir nėra tikrosios karo tarnybos karys, bet organizuoja ir vykdo neginkluotą pilietinį pasipriešinimą ir teikia neginkluotą pagalbą ginkluotosioms pajėgoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms.

9. **Šaulio specialioji tarnyba** – šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atliekama šaulio tarnyba, apimanti pagalbos valstybės ir savivaldybių institucijoms teikimą, Lietuvos šaulių sąjungai priklausančių ar jos naudojamų objektų ir teritorijų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ar sutarčių pagrindu Lietuvos šaulių sąjungai priskirtų saugoti objektų ir teritorijų saugojimą.

10. **Šaulio tarnyba** – šio įstatymo, Lietuvos šaulių sąjungos statuto ir vidaus teisės aktų nustatytų šaulio teisių ir pareigų, mokymo ir tarnybos užduočių vykdymas įgyvendinant šio įstatymo nustatytus Lietuvos šaulių sąjungos tikslus, uždavinius, funkcijas ir teises.

11. **Šaulys** – Lietuvos šaulių sąjungos narys.

12. **Šaulių rinktinė** – Lietuvos šaulių sąjungos padalinys, organizuojantis ir koordinuojantis Lietuvos šaulių sąjungos veiklą aukštesniųjų administracinių vienetų centruose ir (ar) kitose aukštesniųjų administracinių vienetų teritorijose.

13. Ekstremalioji situacija, ekstremalusis įvykis suprantami taip, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme.

14. Ginkluotosios pajėgos, karo padėties suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme.

15. Karinė įranga suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatyme.

16. Kiti karinio bendradarbiavimo renginiai suprantami taip, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatyme.

17. Prievarta suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos policijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) ir mokymų bei pratybų su Lietuvos kariuomenės vienetais metu LŠS koviniams būriams, taip pat Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis ginkluotosioms pajėgoms priskirtiems komendantiniams LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetais (toliau – LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetai) ir LŠS specializuotiems vienetais taikomi tarnybą kariuomenėje reglamentuojantys statutai.“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. LŠS vadas gali įgalioti LŠS vado pavaduotojus ir rinktinių vadus pagal jų pareigas atstovauti LŠS, kaip viešajam juridiniam asmeniui, ir sudaryti sandorius LŠS vardu tokia apimtimi, kokios reikia LŠS centrinių institucijų ir rinktinių veiklai vykdyti.“

5 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. LŠS funkcijos

1. Vykdydama šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytus uždavinius, LŠS:

1) organizuoja ir vykdo šaulių karinį rengimą, pasirengimą neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui, taip pat prisideda prie kariuomenės organizuojamų kitų Lietuvos Respublikos piliečių savanoriškų karinio rengimo mokymų ir pratybų;

2) propaguoja kariuomenę ir karo tarnybą visuomenėje, motyvuoja šaulius ir kitus Lietuvos Respublikos piliečius pasirinkti tikrąją karo tarnybą;

3) vykdo ir dalyvauja įgyvendinant pilietinio, patriotinio ir tautinio ugdymo bei kitas neformaliojo švietimo programas;

4) organizuoja ir vykdo šaulių pilietinį, patriotinį ir tautinį ugdymą bei sveiką gyvenseną propaguojančią veiklą;

5) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka teikia pagalbą kariuomenei, policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės

sienos apsaugos tarnyba), kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams ir švietimo įstaigoms;

6) bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, sporto organizacijomis ir sporto klubais, kultūros centrais, asociacijomis ir viešosiomis įstaigomis;

7) saugo LŠS priklausančius ar jos naudojamus objektus ir teritorijas, taip pat Vyriausybės nutarimų ar sutarčių pagrindu LŠS priskirtus saugoti objektus ir teritorijas.

2. Karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu LŠS dalyvauja valstybės ginkluotoje gynyboje ir pilietiniame pasipriešinime:

1) LŠS koviniai būriai tampa ginkluotųjų pajėgų dalimi ir vykdo ginkluotos gynybos plane numatytas užduotis;

2) LŠS vado sudaryti LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetai ir LŠS specializuoti vienetai Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis priskiriami ginkluotosioms pajėgoms ir vykdo ginkluotos gynybos plane numatytas užduotis.

3. Neginkluoto pasipriešinimo šauliai šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka teikia pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms, savivaldybės administracijos direktoriui, karo komendantui, taip pat organizuoja ir vykdo neginkluotą pilietinį pasipriešinimą.

4. Karo padėties ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu ginkluotosioms pajėgoms nepriskirti LŠS specializuoti vienetai ar šių vienetų šauliai teikia pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą valstybės ar savivaldybių institucijų prašymu ir LŠS vado sprendimu, priimamu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo. Jei nėra galimybės pagalbą suteikti visoms prašymams pateikusioms institucijoms, pagalba teikiama LŠS vado sprendimu, atsižvelgiant į LŠS specializuotų vienetų kompetenciją ir Valstybės mobilizacijos operacijų centro sprendimus.“

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybė šio įstatymo nustatyta tvarka ir Ministro Pirmininko teikimu skiria į pareigas, atleidžia iš jų ir nušalina nuo pareigų LŠS vadą, skiria jam piniginę premiją, LŠS vado teikimu skiria į pareigas, atleidžia iš jų ir nušalina nuo pareigų LŠS vado pavaduotojus.“

2. Pakeisti 12 straipsnio 5 dalies 1 punktą:

„1) svarsto LŠS veiklos kryptis ir prioritetus, finansavimą, sąveikos su valstybės, savivaldybių institucijomis ir kitus strateginius klausimus, šiais klausimais teikia rekomendacijas ir pasiūlymus Vyriausybei, LŠS suvažiavimui ir LŠS vadui;“

3. Pakeisti 12 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Vyriausybės įgaliotos institucijos skiria sąveikos pareigūnus, koordinuojančius šaulių pasirengimą atlikti funkcijas, susijusias su pagalbos teikimu kariuomenei, policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams ir švietimo įstaigoms, užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą krizių, ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos ir karo metu (toliau – sąveikos pareigūnai).“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. LŠS vado ir jo pavaduotojo pareigybių aprašymus tvirtina krašto apsaugos ministras. Jeigu LŠS vadas ar jo pavaduotojas nėra profesinės karo tarnybos karys, Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka jis sudaro terminuotą darbo sutartį su Krašto apsaugos ministerija.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pareiginė alga LŠS vadui, darbo užmokestis LŠS vado pavaduotojams, rinktinių vadams, rinktinių vadų pavaduotojams, mokymų centro viršininkui, kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems šauliams, taip pat piniginės premijos ir materialinės pašalpos LŠS vadui, jo pavaduotojams, rinktinių vadams, jų pavaduotojams, mokymų centro viršininkui, kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einantiems

šauliams mokami iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti.“

3. Pripažinti netekusia galios 13 straipsnio 5 dalį.

8 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kariuomenės vadui priėmus sprendimą, kariuomenėje gali būti neatlygintinai saugoma LŠS priklausanti karinė įranga. Sprendime nurodoma karinės įrangos saugojimo vieta, terminas, asmuo, įgaliotas pasirašyti pasaugos sutartį ir karinės įrangos priėmimo–perdavimo aktą.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. LŠS veiklai vykdyti gali būti naudojamos kariuomenei priskirtos karinio mokymo teritorijos ir infrastruktūros objektai, taip pat kariuomenės patikėjimo teise valdomos mokymo priemonės, karinė įranga ir technika. Mokymų, pratybų ar kitų karinio bendradarbiavimo renginių metu šauliai kariuomenės vado nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti maitinami maitinimą organizuojančiuose kariuomenės padaliniuose, maitinimo išlaidas apmokant iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti.“

9 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kai Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose nustatytais atvejais kariuomenė teikia pagalbą kitoms valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms, LŠS pagalba kariuomenei teikiama LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymu, gavus kariuomenės vado ar jo įgalioto atitinkamoje apskrityje veikiančio kariuomenės dalinio, kuriam priklausantis karinis vienetas teikia pagalbą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams ar policijai, vado prašymą.“

10 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Vidaus reikalų sistemos statutinių įstaigų pagalba LŠS

1. Policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ir kitos vidaus reikalų sistemos statutinės įstaigos teikia pagalbą LŠS, kai šauliai mokomi atlikti šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytas LŠS funkcijas, susijusias su pagalba policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, vykdant su tokiu mokymu susijusias veiklos programas, taip pat kitokią bendradarbiavimo su LŠS sutartyse numatytą pagalbą.

2. Esant poreikiui ir galimybėms, LŠS turtas gali būti neatlygintinai saugomas vidaus reikalų sistemos statutinių įstaigų patikėjimo teise valdomuose nekilnojamojo turto objektuose statutinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą. Sprendime nurodomas saugoti priimamas turtas, turto saugojimo vieta, terminas, asmuo, įgaliotas pasirašyti pasaugos sutartį ir turto priėmimo–perdavimo aktą.“

11 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. LŠS pagalba krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams

1. LŠS gali padėti krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams:

1) šalinti ekstremaliųjų įvykių padarinius ir teikti pagalbą nukentėjusiesiems, padėti patenkinti gyventojų būtinuosius poreikius, taip pat padėti vykdyti atskiras užduotis ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

2) padėti vykdyti atskiras užduotis nepaprastosios padėties metu;

3) gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai padėti vykdyti paieškos ir gelbėjimo, evakavimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

4) įgyvendinti krizių valdymo ir civilinės saugos mokymą.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nustatyta pagalba krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams teikiama apskrityje, kurios teritorijoje įvyko ar vyksta ekstremalusis įvykis, gresia ar susidarė ekstremalioji situacija, veikiančios rinktinės vado įsakymu, gavus krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjekto rašytinį prašymą.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta pagalba krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams teikiama gavus institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, rašytinį prašymą.

4. Pagal šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktus krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams padedantiems LŠS padaliniais vadovauja ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, o iki jo paskyrimo – gelbėjimo darbų vadovas.

5. Pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams padedantiems LŠS padaliniais vadovauja institucijos, atsakingos už nepaprastosios padėties valdymą, vadovas.“

12 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Užsienio reikalų ministerijos pagalba LŠS

Užsienio reikalų ministerija padeda LŠS kartu su išeivijos šauliais bei jų organizacijomis esant poreikiui telkti tarptautinės bendruomenės paramą valstybei bei užmegzti ir palaikyti ryšius su panašias funkcijas vykdančiomis užsienio valstybių organizacijomis.“

13 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Šaulių pagalba savivaldybės administracijos direktoriui ar karo komendantui karo padėties metu

Šauliai, išskyrus jaunuosius šaulius, šaulius, tarnaujančius LŠS koviniuose būriuose, LŠS vado sudarytuose LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetuose, LŠS specializuotuose vienetuose, Karo padėties įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis priskirtuose ginkluotosioms pajėgoms, taip pat šaulius – tikrosios karo tarnybos karius, karo padėties metu padeda savivaldybės administracijos direktoriui ar karo komendantui Karo padėties įstatymo nustatytais atvejais atlikti nurodytame įstatyme savivaldybės administracijos direktoriui nustatytas funkcijas. Šauliai šiame straipsnyje nurodytą pagalbą teikia LŠS vado ar jo įgalioto asmens įsakymu, gavus savivaldybės administracijos direktoriaus ar karo komendanto prašymą.“

14 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. LŠS struktūros organizavimo pagrindai

1. LŠS sudaro LŠS centrinės institucijos, rinktinės ir jų padaliniai, LŠS vadui tiesiogiai pavaldūs padaliniai, sudaromi LŠS veiklai koordinuoti iš nuolatinės šaulio tarnybos pareigų neatliekančių šaulių, taip pat mokymų centras.

2. Rinktinės organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja LŠS veiklą aukštesniųjų administracinių vienetų centruose ir (ar) kitoje aukštesniųjų administracinių vienetų teritorijoje.

3. LŠS padaliniai savanoriškumo pagrindu sudaromi atsižvelgiant į pagrindines šaulių kategorijas: LŠS koviniai būriai, LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetai, LŠS specializuoti vienetai, neginkluoto pasipriešinimo šauliai, jaunieji šauliai.“

15 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 28 straipsnio 2 dalį.

16 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. LŠS suvažiavimas – aukščiausioji LŠS institucija, sudaroma iš suvažiavimo dalyvių: išrinktų rinktinių, LŠS vadui tiesiogiai pavaldžių padalinių atstovų ir pagal pareigas suvažiavime dalyvaujančių šaulių. Kiekvienos rinktinės, LŠS vadui tiesiogiai pavaldaus padalinio atstovų suvažiavime skaičių, proporcingą rinktinėse, LŠS vadui tiesiogiai pavaldžiuose padaliniuose esančių šaulių skaičiui, iš anksto nustato LŠS Centro valdyba LŠS vado siūlymu. Pagal pareigas su balso teise LŠS suvažiavime dalyvauja LŠS vadas ir jo pavaduotojai, LŠS Centro valdybos nariai, LŠS Centro kontrolės komisijos pirmininkas, LŠS Garbės teismo pirmininkas ir rinktinių vadai.“

2. Papildyti 29 straipsnio 5 dalį nauju 2 punktu:

„2) LŠS vado teikimu, suderintu su Taryba ir pritarus krašto apsaugos ministrui, svarstomas ir tvirtinamas rinktinių skaičius ir rinktinių pavadinimai;“.

3. Buvusius 29 straipsnio 5 dalies 2–9 punktus laikyti atitinkamai 3–10 punktais.

4. Pakeisti 29 straipsnio 5 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) svarstomi kiti LŠS aktualūs klausimai ir dėl jų priimami sprendimai, pareiškimai, rezoliucijos ir kiti dokumentai.“

17 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 30 straipsnio 13 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) mokymų centro viršininko teikimu, suderinęs su Vyriausybės įgaliotų institucijų paskirtais sąveikos pareigūnais, tvirtina šaulių kompetencijų ir įgūdžių reikalavimus, susijusius su pagalbos teikimu kariuomenei, policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams ir švietimo įstaigoms šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka, ir kompetencijų ir įgūdžių vertinimo tvarkos aprašą;“.

2. Papildyti 30 straipsnio 13 dalį nauju 8 punktu:

„8) LŠS Centro valdybos pritarimu tvirtina LŠS vadui tiesiogiai pavaldžių padalinių skaičių ir pavadinimus;“.

3. Papildyti 30 straipsnio 13 dalį nauju 9 punktu:

„9) LŠS Centro valdybos pritarimu steigia mokymų centro padalinius;“.

4. Buvusius 30 straipsnio 13 dalies 8–16 punktus laikyti atitinkamai 10–18 punktais.

5. Pakeisti 30 straipsnio 13 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) LŠS statute nustatytais atvejais ir tvarka skatina šaulius ir skiria jiems drausmines nuobaudas, taip pat šio įstatymo nustatyta tvarka apdovanoja piniginėmis premijomis LŠS vado pavaduotojus, rinktinių vadus, jų pavaduotojus ir mokymų centro viršininką;“.

18 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. LŠS Centro valdyba

1. LŠS Centro valdyba – kolegiali vykdomoji LŠS institucija, padedanti LŠS vadui vadovauti LŠS veiklai tarp LŠS suvažiavimų.

2. LŠS Centro valdyba sudaroma 3 metams. Į LŠS Centro valdybą pagal pareigas įeina LŠS vadas ir jo pavaduotojai. Kitus 10 LŠS Centro valdybos narių ir jų pavaduotojus renka LŠS suvažiavimas slaptu balsavimu. Jie negali būti skiriami rinktinių vadais ir jų pavaduotojais.

3. LŠS Centro valdybai vadovauja LŠS vadas.

4. LŠS Centro valdybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 LŠS Centro valdybos narių. LŠS Centro valdybos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių jos narių balsų dauguma. Jeigu šis įstatymas ir LŠS statutas nenustato kitaip, LŠS Centro valdybos sprendimai LŠS vadui yra rekomendaciniai. Šio straipsnio 5 dalies 3, 6, 7, 8 ir 9 punktuose nurodytais klausimais priimami LŠS Centro valdybos sprendimai yra privalomi.

5. LŠS Centro valdyba:

1) svarsto LŠS veiklos strategijos, metinių LŠS veiklos ir rinktinių veiklos planų, LŠS vidaus teisės aktų, LŠS metų biudžeto, siūlymų dėl valstybės biudžeto asignavimų LŠS veiklai finansuoti projektus;

2) teikia įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintiems subjektams pasiūlymus dėl LŠS veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo bei išvadas dėl LŠS veiklą reglamentuojančių teisės aktų, išskyrus dėl LŠS statuto ir jo pakeitimo, projektų;

3) tvirtina LŠS metų finansinių ataskaitų rinkinius;

4) svarsto LŠS Centro kontrolės komisijos, vidaus ir atestuotų auditorių patikrinimų rezultatus, išvadas ir pasiūlymus;

5) svarsto ir vertina rinktinių ir jų valdymo institucijų veiklą;

6) nustato stojamojo ir LŠS nario mokesčio dydį, taip pat tikslinių įmokų nustatymo tvarką;

7) pritaria arba nepitaria krašto apsaugos ministro teikiamoms rinktinių vadų ir mokymų centro viršininko, kurie yra profesinės karo tarnybos kariai, kandidatūroms;

8) pritaria arba nepitaria LŠS vado teikiamoms rinktinių vadų ir mokymų centro viršininko, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, kandidatūroms;

9) pritaria arba nepitaria LŠS vadui dėl jam tiesiogiai pavaldžių padalinių skaičiaus ir pavadinimų tvirtinimo;

10) atlieka kitas šiame įstatyme ir LŠS statute nustatytas funkcijas.“

19 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) moko šaulius atlikti funkcijas, susijusias su pagalbos teikimu kariuomenei, policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams ir švietimo įstaigoms, užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą krizių, ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos ir karo metu;“.

2. Pakeisti 34 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Atsižvelgiant į rinktinių poreikius, mokymų centras gali būti decentralizuotas ir turėti savo padalinius. Mokymų centro padalinių mokymų programos turi būti suderintos su bendra mokymų centro šaulių kompetencijų ir įgūdžių ugdymo programa.“

20 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Narystė LŠS

1. Šauliais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos piliečiai, mokantys valstybinę kalbą. Asmenys negali būti laikomi nepriekaištingos reputacijos, jeigu yra nustatyta bent viena iš šio straipsnio 3 dalies 3–16 punktuose nurodytų sąlygų.

2. Priimant į LŠS jaunuosius šaulius, kurie nėra pripažinti visiškai veiksniais, būtinas rašytinis tėvų arba to iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena, globėjų ar rūpintojų sutikimas.

3. Šauliais negali būti šie Lietuvos Respublikos piliečiai:

1) jaunesni kaip 11 metų;

2) teismo tvarka pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais bet kurioje srityje;

3) dalyvavę veikloje prieš Lietuvos valstybę, taip pat buvę SSRS Valstybės saugumo komiteto kadriniai darbuotojai ir SSRS specialiųjų tarnybų slaptieji bendradarbiai;

4) įstatymų nustatyta tvarka uždraustų organizacijų nariai;

5) per pastaruosius 5 metus dėl priesaikos, kuri numatyta Konstitucijoje ar įstatymuose, sulaužymo pašalinti iš valstybės politiko, teisėjo, valstybės pareigūno pareigų ar atleisti iš tikrosios karo tarnybos ar statutinės valstybės tarnybos arba pašalinti iš karo mokymo įstaigos;

6) per pastaruosius 10 metų pašalinti iš LŠS už šiurkščius drausminius nusižengimus;

7) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso ar šio įstatymo nustatyta tvarka pripažinti padarę teisės pažeidimą, kuris gali diskredituoti LŠS ar žeminti šaulio vardą, jeigu nuo administracinės nuobaudos, administracinio poveikio priemonės ar drausminės nuobaudos skyrimo už tokį pažeidimą arba bausmės už baudžiamąjį nusižengimą skyrimo nepraėjo vieni metai, arba įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti padarę nusikaltimą ir turintys neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

8) įgiję ar paaiškėjus, kad jie turi užsienio valstybių, kurių sąrašą, įvertinusi Nacionalinio saugumo strategijoje ir kituose planavimo dokumentuose apibrėžtus rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes nacionaliniam saugumui, taip pat kitų nacionalinio saugumo užtikrinimo subjektų šiuo tikslu priimtus sprendimus ar suteiktą informaciją, tvirtina Vyriausybė, pilietybę;

9) bendradarbiaujantys ar bendradarbiavę, palaikantys ar palaikę ryšius su užsienio valstybių žvalgybos ar saugumo tarnybomis arba asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybių žvalgybos ar saugumo tarnybomis, jeigu toks bendradarbiavimas ar ryšių palaikymas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui;

10) palaikantys ar per pastaruosius 5 metus palaikę ryšius su asmeniu, turinčiu neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už nusikalstamą veiką, padarytą organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmeniu, kuriam taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui;

11) dalyvaujantys ar dalyvavę teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaikantys ar palaikę ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar teroristinei grupei;

12) dalyvaujantys ar per pastaruosius 5 metus dalyvavę neregistruoto judėjimo veikloje, jeigu toks dalyvavimas kelia grėsmę LŠS veiklos saugumui;

13) kuriems taikomos ar per pastaruosius 5 metus buvo taikytos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą;

14) raginantys pažeisti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką ir (arba) remiantys judėjimus, kurie ragina šiuos valstybės interesus pažeisti;

15) turintys psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų LŠS tikslų įgyvendinimui. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų LŠS tikslų įgyvendinimui, sąrašą;

16) Valstybės saugumo departamentui ar šio straipsnio 8 dalyje nurodytoms Vyriausybės įgaliotoms institucijoms konstatavus kitas aplinkybes, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali tapti šauliu.

4. Asmuo į LŠS priimamas, pašalinamas iš LŠS ir iš LŠS išstoja LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymu.

5. Asmuo, nepriimtas į LŠS, turi teisę LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymą apskųsti LŠS Garbės teismui, o LŠS Garbės teismo sprendimą asmuo turi teisę apskųsti administraciniam teismui per 20 dienų nuo sprendimo gavimo dienos. LŠS Garbės teismas ar administracinis teismas, nustatęs, kad asmuo į LŠS nepriimtas nepagrįstai, įpareigoja ar LŠS vadą, ar jo įgaliotą rinktinės vadą priimti asmenį į LŠS.

6. Narystė LŠS gali baigtis išstojus iš LŠS, pašalinus iš LŠS, šauliui mirus ir šio įstatymo 36 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju.

7. Asmuo šalinamas iš LŠS:

1) netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;

2) atsiradus arba paaiškėjus bet kuriai iš šio straipsnio 3 dalies 2–16 punktuose nustatytų aplinkybių;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka įsigaliojus LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymui pašalinti asmenį iš LŠS už šiurkštų drausminį nusižengimą arba įsigaliojus rinktinės garbės teismo ar LŠS Garbės teismo sprendimui, kuriuo patvirtinamas tokio LŠS vado ar jo įgalioto rinktinės vado įsakymo pagrįstumas ir teisėtumas;

4) įsigaliojus LŠS Garbės teismo sprendimui, kuriuo pripažįstama, kad asmuo sulaužė šaulio priesaiką ar jaunojo šaulio iškilmingą pasižadėjimą;

5) LŠS vadas, jo pavaduotojai – Vyriausybės nutarimu, rinktinių vadai ir mokymų centro viršininkas – LŠS vado įsakymu pašalinti iš LŠS už šiurkštų drausminį nusižengimą, taip pat LŠS vadas ar jo pavaduotojas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, – Vyriausybės nutarimu patvirtinus krašto apsaugos generalinio inspektoriaus išvadą, kad asmuo, eidamas LŠS vado ar jo

pavadootojo pareigas, sulaužė šaulio priesaiką, rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, – krašto apsaugos ministro įsakymu, patvirtinus krašto apsaugos generalinio inspektoriaus išvadą, kad asmuo, eidamas rinktinės vado ar mokymų centro viršininko pareigas, sulaužė šaulio priesaiką;

6) nesumokėjęs nario mokesčio už daugiau kaip vienų metų laikotarpį;

7) šio įstatymo nustatyta tvarka pripažinus padariusiu drausminį nusižengimą, diskredituojantį LŠS arba žeminantį šaulio vardą.

8. LŠS turi teisę gauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei jų padalinių, valstybės registrų, informacinių sistemų turimą informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, reikalingus patikrinti, ar asmuo atitinka šio straipsnio 3 dalies 1–8, 13 punktuose nustatytus reikalavimus, taip pat ar nėra šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aplinkybių, o šioje dalyje nurodyti duomenų teikėjai LŠS prašymu privalo tokią informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, pateikti. Šio straipsnio 3 dalies 9, 10, 11, 12, 14 ir 16 punktuose nurodytą informaciją apie pilnamečius asmenis Vyriausybės nustatyta tvarka LŠS teikia Valstybės saugumo departamentas ir Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šio straipsnio 3 dalies 15 punkte nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys tapti šauliais.

9. Šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus šaulių asmens duomenis LŠS tvarko LŠS informacinėje sistemoje LŠS vado patvirtintų šios sistemos nuostatų nustatyta tvarka ir juos teikia į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą ar įslaptintos informacijos ryšių ir informacinę sistemą. LŠS informacinės sistemos, naudojamos šaulių asmens duomenims tvarkyti, steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo tvarką bei duomenų teikimo iš LŠS informacinės sistemos į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą ar įslaptintos informacijos ryšių ir informacinę sistemą reikalavimus nustato krašto apsaugos ministras.“

21 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Šauliai, siekiantys tarnauti LŠS koviniame būryje, bet neįgiję pagrindinio karinio parengtumo, nebaigę kariuomenės vado ar jo įgalioto asmens patvirtintos bazinio kario savanorio įgūdžių kurso programos ar bazinio šaulio įgūdžių kurso programos, kreipiasi į rinktinės vadą, prašydami siųsti juos į bazinį šaulio įgūdžių kursą. Rinktinės vadas per vienus metus nuo prašymo gavimo dienos turi nusiųsti šaulį į bazinį šaulio įgūdžių kursą, kurį organizuoja LŠS. Bazinio šaulio įgūdžių kurso programą, suderinęs su kariuomenės vadu arba jo įgaliotu asmeniu, tvirtina LŠS vadas.“

22 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**40 straipsnis. Šaulio tarnyba LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuotuose vienetuose**

1. LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuotų vienetų šauliais gali būti šauliai, kurie:

1) yra įgiję pagrindinį karinį parengtumą arba baigę bazinį šaulio įgūdžių kursą;

2) pagal sveikatos būklę pateikia galiojančią medicininę patikrinimo išvadą, patvirtinančią, kad neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, dėl kurių negali turėti ginklo, ir yra tinkami šaulio tarnybai LŠS ginkluoto pasipriešinimo ar LŠS specializuotame vienetė;

3) neatlieka tikrosios karo tarnybos;

4) nėra įtraukti į civilinio mobilizacinio personalo rezervą;

5) nėra valstybės institucijų ar įstaigų, kurios įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu tampa ginkluotųjų pajėgų dalimi, pareigūnai.

2. LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuoti vienetai sudaromi laikantis atitinkamo dydžio karinių vienetų struktūrai nustatytų reikalavimų. Sudarius LŠS ginkluoto pasipriešinimo ar LŠS specializuotą vieneta, LŠS vadas apie tai informuoja kariuomenės vadą.

3. LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuoto vieneto šauliai rengiami pagal karinio vieneto, LŠS vado patvirtintą karinio rengimo planą. Prireikus kariuomenės vado nustatyta tvarka LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuoti vienetai gali būti rengiami kariuomenei priskirtose karinėse teritorijose.

4. Kariuomenės vado nustatyta tvarka gali būti organizuojamos karinio vieneto ir LŠS ginkluoto pasipriešinimo ar LŠS specializuoto vieneto bendros pratybos.

5. LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuotiems vienetais taikomus karinio rengimo reikalavimus ir detalią jų sąveikos su kariuomenės kariniais vienetais tvarką nustato kariuomenės vadas ar jo įgaliotas asmuo.

6. LŠS ginkluoto pasipriešinimo ir LŠS specializuoto vieneto šauliai į pratybas ir mokymus šaukiami LŠS vado arba jo įgalioto rinktinės vado įsakymu.

7. Šauliai, siekiantys tarnauti LŠS ginkluoto pasipriešinimo ar LŠS specializuotame vienete, bet neįgiję pagrindinio karinio parengtumo, nebaigę bazinio šaulio įgūdžių kurso programos, kreipiasi į rinktinės vadą, prašydami siųsti juos į bazinį šaulio įgūdžių kursą. Rinktinės vadas per vienus metus nuo prašymo gavimo dienos turi nusiųsti šaulį į bazinį šaulio įgūdžių kursą, kurį organizuoja LŠS. Bazinio šaulio įgūdžių kurso programą, suderinęs su kariuomenės vado arba jo įgaliotu asmeniu, tvirtina LŠS vadas.“

23 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„42 straipsnis. Šaulių teisės ir pareigos, kai LŠS teikia pagalbą policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai bei kitiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams

1. Kai LŠS teikia šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą policijai, 18 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar 19 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, šauliai turi šias teises:

1) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka kartu su policijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais panaudoti prievartą, specialiąsias priemones ir šaunamuosius ginklus;

2) reikalauti, kad asmenys laikytųsi viešosios tvarkos ir nepažeidintų įstatymų;

3) įstatymų nustatytais atvejais padėti policijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams sulaikyti ir pristatyti asmenį į vidaus reikalų statutinę įstaigą;

4) kartu su policijos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais įstatymų nustatyta tvarka įeiti į gyvenamąsias ir kitas patalpas, kad būtų užkirstas kelias nusikalstamai veikai ar sulaikytas nusikalstamą veiką galimai padaręs asmuo, taip pat įvykus stichinei nelaimei ar kitam ypatingam įvykiui, keliančiam grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui;

5) jeigu įtariama, kad yra padaryta nusikalstama veika ar administracinis nusizengimas, kartu su policijos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais stabdyti transporto priemones.

2. Kai LŠS teikia šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą policijai, 18 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar 19 straipsnio 1 dalyje nustatytą pagalbą krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, šauliai privalo:

1) gerbti žmogaus teises ir laisves;

2) gavę pranešimą apie rengiamą ar daromą nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą, pastebėję rengiamą ar daromą nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą, imtis priemonių užkirsti tam kelią, nedelsdami pranešti apie tai policijos ar kitiems vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, įstatymų įgaliotiems tirti nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą, organizuoti įvykio vietos apsaugą, iki atvyks policijos ar kiti vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, įstatymų įgalioti tirti nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą, nustatyti liudytojus, suteikti kitokią pagalbą policijos ar kitiems vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, tiriantiems nusikalstamos veikos ar kitokio teisės pažeidimo aplinkybes;

3) suteikti neatidėliotiną medicinos pagalbą nukentėjusiems, bejėgiškos būklės asmenims;

4) imtis visų galimų priemonių turtui gelbėti įvykus stichinei nelaimei, katastrofai, avarijai ar kitiems ypatingiems įvykiams;

5) laikyti paslapyje konfidencialią informaciją ar patikėtas tarnybos paslaptis;

- 6) atlikdami pavestas užduotis, prisistatyti ir pateikti šaulio pažymėjimą;
7) laikytis įstatymų, kitų teisės aktų, patikėtas užduotis atlikti laiku ir tiksliai.“

24 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Papildyti 46 straipsnio 2 dalį 12 punktu:

„12) Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 21¹ straipsnyje nurodyto apribojimo pažeidimas.“

25 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šauliai, kurie dalyvauja bendrose karinių vienetų ir LŠS padalinių pratybose, karinių vienetų kovinio parengimo pratybose, aprūpinami maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas karių fiziologines mitybos normas, maitinimo išlaidas apmokant iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti.“

2. Papildyti 49 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Šauliams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, įtėvių, įvaikių, įbrolių, įseserių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, taip pat sutuoktinio, partnerio, sugyventinio tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių) bei išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas šaulys, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jų rašytiniu prašymu gali būti skiriama iki 5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių pašalpa. Pašalpa šauliui nemokama, jeigu jis turi teisę gauti materialinę pašalpą kitų teisės aktų, reglamentuojančių tokios pačios paskirties pašalpų ar materialinės pagalbos skyrimą, nustatyta tvarka.“

3. Buvusią 49 straipsnio 9 dalį laikyti 10 dalimi.

26 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, rinktinių vadų pavaduotojų, mokymų centro viršininko ir kitų nuolatinės šaulio tarnybos pareigas einančių šaulių statuso ypatybės

1. LŠS vado pavaduotojų atsakomybės sritis nustato LŠS vadas.

2. LŠS vado pavaduotojais 3 metams skiriami turintys aukštąjį išsilavinimą ir ne žemesnio kaip majoro (komandoro leitenanto) laipsnio profesinės karo tarnybos kariai, kurie ne mažiau kaip 6 mėnesius iki jų kandidatūros teikimo yra LŠS nariai, o rinktinių vadais 3 metams skiriami turintys aukštąjį išsilavinimą šauliai, kurie yra ne žemesnio kaip kapitono (kapitono leitenanto) laipsnio profesinės karo tarnybos kariai. LŠS vado pavaduotojais ir rinktinių vadais gali būti skiriami šauliai, kurie turi šiame straipsnyje nustatytą išsilavinimą, nustatytą laiką iki jų kandidatūros teikimo yra LŠS nariai ir yra įgiję pagrindinį karinį parengtumą arba baigę bazinį šaulio įgūdžių kursą, bet nėra profesinės karo tarnybos kariai. Jeigu LŠS vadas turi 3 ar mažiau pavaduotojų, bent vienas iš jų turi būti ne žemesnio kaip majoro (komandoro leitenanto) laipsnio profesinės karo tarnybos karys, o jeigu daugiau kaip 3, bent 2 iš jų turi būti ne žemesnio kaip majoro (komandoro leitenanto) laipsnio profesinės karo tarnybos kariai. Mokymų centro viršininku 3 metams skiriamas turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 5 metų patirtį vykdant veiklą, susijusią su nacionaliniu saugumu ir gynyba, viešuoju saugumu ar civiline sauga, ne žemesnio kaip kapitono (kapitono leitenanto) laipsnio profesinės karo tarnybos karys. Mokymų centro viršininku gali būti skiriamas šioje dalyje nustatytą išsilavinimą įgijęs ir veiklos patirtį turintis šaulys bei įgijęs pagrindinį karinį parengtumą arba baigęs bazinį šaulio įgūdžių kursą šaulys, kuris nėra profesinės karo tarnybos karys. LŠS vado pavaduotoju, rinktinės vadu ar mokymų centro viršininku paskirtas asmuo privalo sustabdyti savo narystę ir veiklą politinėse partijose iki savo kadencijos pabaigos, nutraukti narystę ir veiklą politiniuose komitetuose. Rinktinės vado pavaduotojais 3 metams skiriami šauliai, turintys ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių, iki 2009 metų įgytą aukštesnįjį arba iki 1995 metų įgytą specialųjį

vidurinį išsilavinimą. LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado ir mokymų centro viršininko, kurie nėra profesinės karo tarnybos kariai, kadencijų skaičius neribojamas.

3. Jeigu į LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado ar mokymų centro viršininko pareigas skiriamas šaulys yra profesinės karo tarnybos karys, jis perkeliamas į šias pareigas ir pasibaigus įgaliojimų terminui atleidžiamas iš jų Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Pasibaigus įgaliojimų laikui, LŠS vado pavaduotojas, rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, atleidžiamas iš pareigų ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka perkeliamas į kitas profesinės karo tarnybos kario pareigas ar laikinąjį profesinės karo tarnybos personalo rezervą. Nepasibaigus įgaliojimų terminui, LŠS vado pavaduotojas, rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, atleidžiamas iš pareigų nutraukus su juo profesinės karo tarnybos sutartį Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme nustatytais pagrindais, taip pat jam išstojus iš LŠS, pašalinus jį iš LŠS ar praradus LŠS vado pasitikėjimą. Jeigu LŠS vado pavaduotojas, rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, atleidžiamas iš pareigų nepasibaigus jo įgaliojimų terminui, bet jo profesinės karo tarnybos sutartis nenutraukiama, jis Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka perkeliamas į kitas profesinės karo tarnybos kario pareigas ar laikinąjį profesinės karo tarnybos personalo rezervą.

4. Šaulys, kuris nėra profesinės karo tarnybos karys, paskirtas į LŠS vado pavaduotojo pareigas, įgaliojimų terminui sudaro darbo sutartį su Krašto apsaugos ministerija, o paskirtas į rinktinės vado ar mokymų centro viršininko pareigas – su LŠS. Pasibaigus įgaliojimų terminui, darbo sutartis su LŠS vado pavaduotoju, rinktinės vadu ar mokymų centro viršininku nutraukiama ir jis atleidžiamas iš pareigų. Nepasibaigus įgaliojimų terminui, LŠS vado pavaduotojas atleidžiamas iš pareigų Krašto apsaugos ministerijai nutraukus su juo darbo sutartį Darbo kodekse nustatytais pagrindais. Nepasibaigus įgaliojimų terminui, rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas atleidžiamas iš pareigų LŠS nutraukus su juo darbo sutartį. LŠS vado pavaduotojas taip pat atleidžiamas iš pareigų ir Krašto apsaugos ministerija nutraukia su juo darbo sutartį nesibaigus įgaliojimų terminui jam išstojus iš LŠS, pašalinus jį iš LŠS ar praradus LŠS vado pasitikėjimą. Rinktinės vadas ar mokymų centro viršininkas taip pat atleidžiamas iš pareigų ir LŠS nutraukia su juo darbo sutartį nesibaigus įgaliojimų terminui jam išstojus iš LŠS, pašalinus jį iš LŠS ar praradus LŠS vado pasitikėjimą.

5. LŠS vado pavaduotojas įstatymų numatytais atvejais gali būti nušalinamas nuo pareigų Vyriausybės sprendimu, rinktinės vadas, kuris nėra profesinės karo tarnybos karys, ar mokymų centro viršininkas, kuris nėra profesinės karo tarnybos karys, – LŠS vado įsakymu, rinktinės vadas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, ar mokymų centro viršininkas, kuris yra profesinės karo tarnybos karys, – krašto apsaugos ministro įsakymu.

6. Šaulys eiti rinktinės vado pavaduotojo pareigas skiriamas LŠS vado įsakymu, LŠS su juo sudaro darbo sutartį, jo pareigybės aprašymą tvirtina LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu. Rinktinės vado pavaduotojo kadencijų skaičius neribojamas.

7. LŠS vadas gali apdovanoti pinigėmis premijomis už labai gerą tarnybos įvertinimą LŠS vado pavaduotojus, rinktinių vadus, jų pavaduotojus ir mokymų centro viršininką. LŠS vado pavaduotojams, rinktinių vadams, jų pavaduotojams ir mokymų centro viršininkui, kurie yra profesinės karo tarnybos kariai, pinigine premija gali būti skiriama už labai gerą ir puikų tarnybos įvertinimą. Premija gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus ir negali viršyti apdovanojamam asmeniui nustatytos pareiginės algos dydžio. LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, rinktinių vadų pavaduotojų ir mokymų centro viršininko tarnybos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

8. LŠS vadas gali apdovanoti pinigėmis premijomis kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einančius šaulius už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant LŠS tikslus arba už pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius. Premija gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus, premijos dydis negali viršyti apdovanojamam asmeniui nustatytos pareiginės algos dydžio.

9. LŠS vado pavaduotojai, rinktinių vadai ir mokymų centro viršininkas yra tiesiogiai pavaldūs LŠS vadui, LŠS vado pavaduotojai atskaitingi LŠS vadui ir Vyriausybei, rinktinių vadai ir mokymų centro viršininkas – LŠS vadui ir LŠS Centro valdybai. LŠS rinktinių vadų ir mokymų centro viršininko pareigybių aprašymus tvirtina LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu.

10. Eiti kitas, ne LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado, rinktinės vado pavaduotojo ar mokymų centro viršininko, nuolatinės šaulio tarnybos pareigas šauliai gali būti skiriami LŠS vado įsakymu, LŠS su jais sudaro darbo sutartis. Kitų, ne LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado ar rinktinės vado pavaduotojo, nuolatinės šaulio tarnybos pareigų, kurias einantiems šauliams darbo užmokestis mokamas iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti, sąrašą LŠS Centro valdybos pritarimu LŠS vado teikimu, suderintu su krašto apsaugos ministru, tvirtina Vyriausybė, o šias pareigas einančių šaulių pareigybių aprašymus tvirtina LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu. LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, rinktinių vadų pavaduotojų, mokymų centro viršininko ir kitas nuolatinės šaulio tarnybos pareigas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, einančių šaulių darbo apmokėjimo sistemą nustato LŠS vadas LŠS Centro valdybos pritarimu, suderinęs su krašto apsaugos ministru, *mutatis mutandis* vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatomis, taikomomis biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybių aprašymams ir darbo apmokėjimo sistemai nustatyti. Kitų nuolatinės šaulio tarnybos pareigų, kurias einantiems šauliams darbo užmokestis mokamas ne iš valstybės biudžeto asignavimų, sąrašą LŠS Centro valdybos pritarimu nustato LŠS vadas.

11. Kitas, ne LŠS vado pavaduotojo, rinktinės vado, rinktinės vado pavaduotojo ar mokymų centro viršininko, nuolatinės šaulio tarnybos pareigas einančių šaulių, kuriems darbo užmokestis mokamas iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų LŠS veiklai finansuoti, kasmetinės veiklos vertinimas atliekamas *mutatis mutandis* vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiklos vertinimo tvarka.

12. Kai tai būtina LŠS pratyboms, mokymams ar kitiems renginiams organizuoti ar jiems vadovauti, kasdienė LŠS vado pavaduotojų, rinktinių vadų, rinktinių vadų pavaduotojų, mokymų centro viršininko, taip pat pagal darbo sutartis su LŠS dirbančių šaulių darbo laiko trukmė gali viršyti 8 darbo valandas, nepažeidžiant Darbo kodekse nustatytų maksimaliojo darbo laiko reikalavimų.

13. Šauliai, einantys šio straipsnio 10 dalyje nurodytas pareigas, atleidžiami iš pareigų ir darbo sutartis su jais nutraukiama:

- 1) Darbo kodekso nustatytais pagrindais;
- 2) jiems išstojus iš LŠS;
- 3) juos pašalinus iš LŠS.“

27 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Šaulių asmens duomenų tvarkymas

1. LŠS, kariuomenė, taip pat Krašto apsaugos ministerija, įgyvendindamos šį įstatymą, šaulių asmens duomenis tvarko nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas) ir šiuo įstatymu. Šiais tikslais LŠS, kariuomenė, taip pat Krašto apsaugos ministerija turi teisę tvarkyti ir specialių kategorijų asmens duomenis.

2. Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje, 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas duomenų subjektams (šauliams) gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama, Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 12 straipsnyje, 14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytos duomenų subjektų (šaulių) teisės susipažinti su savo asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis ar apriboti jų tvarkymą gali būti apribotos

visiškai arba iš dalies, atsižvelgiant į tai, kiek ir kol tai būtina ir proporcinga, tais atvejais, kai duomenų subjektui (šauliui) pateikus informaciją ir (ar) įgyvendinus šioje dalyje nurodytą duomenų subjekto (šaulio) teisę gali tapti neįmanoma arba gali būti sukliudyta planuoti, organizuoti ir (ar) vykdyti šiame įstatyme LŠS nustatytas užduotis ir funkcijas. LŠS – LŠS vado nustatyta tvarka, kariuomenė, taip pat Krašto apsaugos ministerija – krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka turi kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti, ar šioje dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies apribotos, taip pat fiksuoti raštu, įskaitant elektroninę formą, faktines arba teises priežastis, kuriomis pagrįstas sprendimas apriboti šias teises, ir prireikus šią informaciją pateikti subjektams, nagrinėjantiems skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, jų prašymu.“

28 straipsnis. 53 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 53 straipsnį.

29 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jaunieji šauliai negali būti skiriami atlikti šaulio tarnybos į LŠS kovinius būrius, komendantinius LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetus ir LŠS specializuotus vienetus.“

30 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių turto perdavimas LŠS

1. Perduodant valstybės ar savivaldybių turtą LŠS valdyti, naudoti ar disponuoti juo patikėjimo teise ar panaudos pagrindais, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas taikomas tiek, kiek šio turto perdavimo LŠS nereglamentuoja šis įstatymas.

2. Valstybės turtas, reikalingas šio įstatymo 8 straipsnyje numatytiems LŠS uždaviniams įgyvendinti, gali būti perduotas turto valdytojų sprendimu LŠS valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

3. Šio įstatymo 8 straipsnyje numatytiems LŠS uždaviniams įgyvendinti LŠS laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis panaudos pagrindais turto valdytojų sprendimu Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti perduodamas valstybės turtas, savivaldybės tarybos ar jos įgaliotos institucijos sprendimu savivaldybės tarybos nustatyta tvarka – savivaldybės turtas.

4. Turto valdytojui priėmus sprendimą perduoti turtą šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju, turtas perduodamas pagal turto perdavimo–priėmimo aktą.

5. LŠS gautą valstybės ar savivaldybių turtą privalo naudoti pagal paskirtį ir tik šio įstatymo 8 straipsnyje numatytiems LŠS uždaviniams įgyvendinti, taip pat laikytis šiam turtui nustatytą gaisrinės saugos, sandėliavimo, sanitarinių ir kitų turto valdymo srities taisyklių.

6. LŠS šiame straipsnyje nurodyto valstybės ar savivaldybių turto negali perduoti nuosavybės teise kitiems asmenims, jo įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą, jo išnuomoti, suteikti panaudos pagrindais ar perduoti jį kitiems asmenims naudotis kitu būdu.

7. LŠS patikėjimo teise valdomas valstybės turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti *mutatis mutandis* Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka.“

31 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Vyriausybė, krašto apsaugos ministras, kariuomenės vadas ir Lietuvos šaulių sąjungos vadas iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 20 straipsniu pakeisto Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 8–16 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi ir iki 2025 m. sausio 1 d. į

Lietuvos šaulių sąjungą priimtiems šauliams. Į Lietuvos šaulių sąjungą iki 2025 m. sausio 1 d. priimti šauliai dėl atitikties šio įstatymo 20 straipsniu pakeisto Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 8–16 punktuose nustatytiems reikalavimams turi būti patikrinti iki 2027 m. liepos 1 d. Jei iki 2025 m. sausio 1 d. priimti šauliai neatitinka šio įstatymo 20 straipsniu pakeisto Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 35 straipsnio 3 dalies 8–16 punktuose nustatytų reikalavimų, jie šalinami iš Lietuvos šaulių sąjungos.

4. Įsigaliojus šiam įstatymui, Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojui, rinktinės vadui, rinktinės vado pavaduotojui, Lietuvos šaulių sąjungos mokymų centro viršininkui, dirbantiems pagal darbo sutartis, mokamos pareiginės algos dydį perskaičiuoja darbo sutartį su jais sudaręs juridinis asmuo, taikydamas Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatas. Perskaičiuotas pareiginės algos dydis negali būti mažesnis, nei nustatytas iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas